

ПРАВОВІ НОВАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент

Некрасова А.С., здобувач вищої освіти

Ізотова Ю.Р., здобувач вищої освіти

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Економічному та суспільному розвитку людства сприяють інформаційні технології як невід’ємна частина сучасного світу.

Забезпечувати інформаційну підтримку управлінського обліку, електронний обмін даними та документами, надавати облікову інформацію та аналітичні матеріали всім зацікавленим суб’єктам є покликанням інформаційно-аналітичних систем. Маючи таку важливу інформацію, учасники ринку, робітники органів виконавчої влади мають можливість отримувати якісні аналітичні матеріали, що стануть на допомозі у прийнятті рішень на різних рівнях управління (корпоративний, мікро- і макроекономічний). Інформаційно-аналітичні системи функціонують з метою надавати суб’єктам ринку необхідну інформаційну підтримку, маючи на увазі безмежні можливості on-line доступу до динамічно оновлюваних ринкових даних, де функціонують сучасні інформаційно-комунікаційні технології, не оминаючи можливості Інтернету, цифрових та телефонних мереж.

Стосовно управлінського та бухгалтерського обліку, інформаційно-аналітичними системами забезпечується доступ до єдиного інформаційного простору у внутрішньогалузевому й міжгалузевому міжкорпоративному електронному документообігу та електронному обміну даними, створюючи інтерфейси та включаючи автоматизацію бізнес-операцій на основі міжнародних стандартів фінансової звітності.

Нещодавно в нормативно-правовому законодавстві стосовно інформаційного забезпечення управлінських рішень сталися певні зміни. Згідно закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [1] статті 27 «Державна мова у сфері користувацьких інтерфейсів комп'ютерних програм та веб-сайтів», ІТ-продукти, а також інтернет-діяльність компаній і ЗМІ повинні будуть відповідати наступним вимогам:

1. Реалізовані в Україні програми повинні будуть мати повноцінний користувацький інтерфейс українською мовою. При цьому інтерфейс також може бути англійською або будь-якому іншому офіційною мовою Європейського Союзу, але за обсягом і змістом його україномовний варіант повинен повністю відповідати іншомовним версіями.

Слід зауважити, що до списку офіційних мов Європейського Союзу включено англійську, болгарську, голландську, грецьку, датську, естонську, ірландську, іспанську, італійську, латиську, литовську, мальтійську, німецьку, польську, португальську, румунську, словацьку, словенську, угорську, фінську, французьку, шведську та чеську мови.

2. Інтерфейс програм, встановлених на товарах (смартфонах, планшетах, відеоприставках і т. ін.), повинен бути українською мовою і також повністю відповідати за обсягом і змістом версіями на інших мовах. У разі недотримання цього пункту порушники мають зіткнутися з наслідками, які визначені законом про захист прав споживачів [2].

Примітка. Що стосується спеціалізованого обладнання (для наукових, технічних, медико-діагностичних цілей і т.д.), яке не відноситься до товарів широкого споживання і призначене тільки для використання в ІТ-сфері, то воно може не мати україномовного інтерфейсу при наявності його англійської версії.

3. Комп'ютерні програми, які використовуються державними органами і комунальними підприємствами для роботи і освітніх цілей, також повинні мати україномовний інтерфейс. Однак для його створення розробники зможуть продовжувати використовувати програми з англomовним інтерфейсом.

4. Державні органи, комунальні підприємства, ЗМІ та компанії, зареєстровані в Україні і які реалізують тут товари і послуги, повинні розміщувати інформацію на своїх сайтах і сторінках в соціальних мережах українською мовою. При цьому, разом з україномовною версією, інформація може дублюватися на інших мовах, але версія на українській мові повинна відображатися за замовчуванням. За обсягом і змістом україномовний варіант повинен відповідати версіям на інших мовах. Вищезазначені умови також актуальні для іноземних компаній, що займаються бізнесом в Україні. Тут також слід зазначити, що при цьому дана норма не поширюється на інтернет-ЗМІ, що публікують інформацію виключно кримськотатарською мовою або іншими мовами корінних народів України, англійською мовою або будь-якою іншою офіційною мовою ЄС, в незалежності від наявності або відсутності у таких ЗМІ україномовної версії. Мобільні додатки державних органів, комунальних підприємств, ЗМІ та компаній, зареєстрованих в Україні і реалізують тут товари і послуги, також повинні мати україномовний інтерфейс [1].

Таким чином, представникам ЗМІ, українським і зарубіжним ІТ-компаніям і компаніям, які ведуть бізнес в інтернеті, потрібно буде подбати про україномовні версії свого контенту. Однак норма про переклад сайтів і сторінок в соціальних мережах вступить в силу тільки через півтора року (18 місяців) після вступу в силу самого законопроекту. Перша частина згаданої вище 27-ї статті, що радить переклад інтерфейсу на українську мову (зі збере-

женням англomовного варіанту), швидше за все, запрацює тільки через 2 місяці після вступу в силу законопроекту. Однак її друга частина, яка описувала використання української в програмах, встановлених на товарах, також запрацює лише через півтора року.

Що стосується застосування в управлінському обліку описаних вище правил, слід констатувати, наприклад, що швидкий і якісний контроль руху грошових коштів підприємства є запорукою успішного бізнесу, а отже, автоматизація цього процесу вкрай необхідна для будь-якого підприємства. Сучасні використовувані технології розробки web-додатків дозволяють враховувати всі особливості підприємства та створювати надійну та зручну інформаційну систему контролю грошових коштів підприємства. Ця система дозволяє зберігати та оброблювати данні про всі витрати та надходження компанії, данні по клієнтам, переказам грошей, договорам, касам, контрагентам. Завдяки веб-додатку не потрібно вручну розраховувати баланс підприємства, оскільки системою процес автоматизується, зменшуючи вірогідність помилки.

Новітні технології сприяють успішній розробці надійної, ефективної, зручної інформаційної системи, автоматизуючої та полегшуючої процеси обліку фінансів суб'єктів господарювання всіх форм власності та галузей економіки.

Перелік посилань:

1. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25 квіт. 2019 р. № 2704-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>

2. Про захист прав споживачів : Закон України від 12 трав. 1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>